

Nota aan de leden van de Vlaamse Regering

Betreft: - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de energiehuisen
- Principiële goedkeuring met het oog op adviesvraag aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State

1. Inleiding

1.1. Herorientatie energiehuisen

Op 19 mei 2017 keurde de Vlaamse regering de aanpassing van het Energiebesluit van 19 november 2010 (invoeging van de artikelen 7.9.1 tot en met 7.9.4) betreffende de energiehuisen en de energieleningen goed. Tegelijkertijd hechtte de Vlaamse Regering op die datum haar principiële goedkeuring aan een concept voor de heroriëntering van de energiehuisen.

Aan de hand van voorliggend ontwerp van besluit wordt hieraan verder uitvoering gegeven en krijgen de energiehuisen nieuwe taken toebedeeld. Hun rol zal er in de toekomst in bestaan om, naast het verstrekken van energieleningen aan de prioritaire doelgroep, een lokaal, laagdrempelig energieloket aan te bieden waar inwoners terecht kunnen met hun energievragen. Zij zullen instaan voor het informeren, sensibiliseren, begeleiden en het aanbieden van bepaalde energiegerelateerde diensten voor een breed publiek.

De energiehuisen krijgen daartoe tegen vergoeding een basistakenpakket opgelegd, en kunnen, teneinde tot de beoogde resultaten te komen, samenwerkingsverbanden aangaan met partners. Energiehuisen die vernieuwende of experimentele activiteiten ontwikkelen of hieraan meewerken kunnen bijkomende ondersteuning bekomen door middel van een projectsubsidie, waartoe de Vlaamse overheid periodiek een projectoproep zal lanceren.

1.2. Gevolgde procedure

De Vlaamse Regering hechtte op 29 juni 2018 haar eerste principiële goedkeuring¹ aan het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de energiehuisen en gelastte de Vlaamse minister, bevoegd voor het energiebeleid, om over het ontwerpbesluit het advies in te winnen van de SERV en de Mina-raad, de VVSG en de VVP met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen.

---

¹ VR 2018 2906 DOC.0696

2. Adviezen van de SERV en de Mina-raad, de VVSG en de VVP

2.1. Advies van de SERV en de Mina-raad

De SERV liet op 23 juli 2018 tevreden te zijn omdat in het ontwerp van besluit rekening wordt gehouden met eerder naar voor gebrachte aandachtspunten, en zij heeft beslist niet verder in te gaan op de adviesvraag wegens andere voorliggende prioritaire dossiers.

Ook de Mina-raad heeft op 2 juli 2018 laten weten geen advies te zullen uitbrengen.

2.2. Advies van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten

De VVSG verleende een advies (bijlage 3) op 25 juli 2018. De belangrijkste punten uit dit advies worden hierna aangehaald en besproken:

- a. Voor de VVSG is de in artikel 7 (nu artikel 9) van het ontwerp van BVR voorziene mogelijkheid tot spreiding van de opname van de lening in verschillende schijven over een totale termijn van 5 jaar niet aangewezen. Een dergelijke spreiding zou er immers toe kunnen leiden dat de lening pas na 5 jaar in omloop wordt gesteld, hetgeen implicaties heeft inzake de uitbetaling van de vergoeding aan de energiehuisen.

Gezien de vergoeding gekoppeld aan de opname van de lening reeds voldaan wordt bij de opname van de eerste schijf, en de opnametermijn hiervan voorzien was binnen de 12 maanden, was deze opmerking niet volledig correct. De voorziene spreiding over vijf jaren impliceerde echter wel een mogelijk nog langdurige administratieve opvolging. Gezien de vraag van de energiehuisen en de VVSG om deze termijn te verkorten, werd beslist om deze aan te passen van vijf naar één jaar. Aan deze opmerking wordt dus tegemoet gekomen.

- b. De VVSG is van mening dat de in de artikel 4 §3 en artikel 15 §1 (nu 6 §3 en 17 §1) vooropgestelde timing met betrekking tot de voorziene addenda aan de samenwerkingsovereenkomst, respectievelijk 30 november (2018) en 20 januari (2019) en 1 maart (2019), uiterst krap is en voor 2018-2019 zelfs praktisch onhaalbaar, gelet op de gemeenteraadsverkiezingen van 14 oktober a.s. en de daarmee gepaard gaande nieuwe samenstelling van de besturen van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. Voorgesteld wordt om de data bij de beide artikels te laten samenvallen en als uiterste data te hanteren 20 maart en 1 mei.

Aan deze opmerking wordt tegemoet gekomen.

- c. Met betrekking tot artikel 8 (nu 10) van het ontwerp van besluit, en meer bepaald het vierde onderdeel van het basistakenpakket, wijst de VVSG op een mogelijke onduidelijkheid inzake de begeleiding bij de uitvoering van werken in het kader van de energiescans.

Aan deze opmerking wordt tegemoet gekomen.

- d. Met betrekking tot de bepaling in artikel 12 (nu 14) inzake de dubbele subsidiering suggereert de VVSG terecht dat bepaling, zoals voorzien in het ontwerp van BVR, ertoe zou kunnen leiden dat een project dat in aanmerking komt doch niet geselecteerd werd voor een andere vorm van financiering, nog steeds vernieuwend en interessant kan zijn en dus nog in aanmerking moet kunnen komen.

Aan deze opmerking wordt tegemoet gekomen.

- e. Inzake de voorafbetaling van de vergoedingen die voorzien worden voor het basistakenpakket is in artikel 11 (nu 13) van het ontwerp van BVR een 60% voorschot voorzien, dat uiterlijk tegen 15 februari van elk kalenderjaar wordt betaald. Het saldo ten belope van 40% volgt in het volgend kalenderjaar, na de jaarlijkse rapportering. De VVSG stelt een 70%-30% verdeling voor, met het oog het vergroten van de financiële armslag van de energiehuizen.

Aan deze opmerking wordt tegemoet gekomen.

- f. Met betrekking tot artikel 11 (nu 13) betreffende de vergoedingen voor de basistaken die aan de energiehuizen worden toegekend, suggereert de VVSG aanpassingen aan de formuleringen teneinde interpretatiediscussies te voorkomen.

Hieraan wordt tegemoet gekomen, temeer omdat de aangepaste bepalingen ook beter uitvoering geven aan eerder overleg met de energiehuizen.

- g. Tot slot stelt de VVSG ook nog voor om de in artikel 7.9.1 §2, 3° van het Energiebesluit voorziene verplichting voor de energiehuizen om de toekenning van een energielening aan een particulier die behoort tot de prioritaire doelgroep afhankelijk te maken van een gunstig advies met betrekking tot de conformiteit met de doelgroepcriteria vanwege het OCMW, te schrappen. Deze bevestiging leidt immers tot dubbel administratief werk en genereert geen bijzondere meerwaarde.

Aan dit voorstel wordt tegemoet gekomen.

2.3. Advies van de Vereniging van de Vlaamse Provincies

De VVP verleende een advies (bijlage 4) op 30 juli 2018. De belangrijkste punten uit dit advies worden hierna aangehaald en besproken:

De VVP formuleert vooral principiële bezwaren en is van mening dat de nieuwe taken, in het bijzonder de bovenlokale coördinatie, die aan de energiehuizen worden toegekend, in directe concurrentie staan met de taakstelling en de activiteiten van provinciebesturen. Volgens de VVP voeren de provinciebesturen onder meer via de steunpunten Duurzaam wonen en bouwen nu reeds in grote mate alle taken uit waarvan sprake. Zij situeren de meerwaarde van de energiehuizen vooral in hun huidige corbebusiness, zijnde kredietverstrekking en financieel advies. De VVP betwijfelt bovendien of de energiehuizen het uitgebreide aanbod kunnen ontwikkelen, en vrezen zelfs dat de energiehuizen de goede relaties die de steunpunten duurzaam bouwen hebben opgebouwd met de lokale actoren zoals de bouwsector zouden kunnen verstoren.

De VVP pleit verder voor een een verregaande samenwerking met en afstemming op het provinciaal bestuursniveau, vraagt aan de Vlaamse Regering om de bestaande netwerken en samenwerkingsverbanden niet te verstoren, en vraagt erkenning van de rol van de provinciebesturen, die hun verantwoordelijkheid willen nemen voor een sterk en uniform aanbod voor alle burgers inzake duurzaam bouwen en wonen.

De terughoudendheid ten aanzien van het ontwerp van besluit van de VVP lijkt in hoofdzaak ingegeven door een bezorgdheid aangaande mogelijke concurrentie inzake de coördinatie van verschillende spelers op het terrein. Het weze alvast duidelijk dat het voorliggend ontwerp geenszins afbreuk wenst te doen aan de bevoegdheden van de provinciebesturen of de steunpunten duurzaam bouwen en wonen.

Wel geeft het aan de energiehuizen, waarvan er sommige werkzaam zijn op het grondgebied van meerdere gemeenten, de opdracht om een welbepaalde dienstverlening in elke gemeente van hun werkingsgebied te organiseren. In dit ontwerp staat de dienstverlening naar de burgers centraal. Door de nieuwe taakstelling van de energiehuizen wordt er immers voor gezorgd dat er lokaal, in elke Vlaamse gemeente een aanspreekpunt zal zijn waar de burger zich toe kan richten indien hij daar behoefte aan heeft. Hiermee wordt gezorgd voor een betere dienstverlening, dicht bij de mensen, die laagdrempeliger en meer toegankelijk wordt, en wordt een leemte ingevuld.

Bovendien is in artikel 10, §2 van het ontwerp expliciet voorzien dat de energiehuizen teneinde deze dienstverlening te kunnen bewerkstelligen, beroep kunnen doen op en samenwerkingsverbanden aangaan met partners. Het weze duidelijk dat de centra duurzaam bouwen en wonen, met het aanbod waarover zij beschikken en met de kennis en expertise van hun adviseurs, hun rol zullen kunnen blijven spelen en zelfs onmisbare partners van de energiehuizen zullen zijn. De VVP haalde zelf de intensieve samenwerking tussen de beide partijen in de provincie Limburg aan. Dergelijke nauwe samenwerkingen bestaan op het terrein en in de praktijk ook reeds in andere provincies, en zullen vanuit de Vlaamse overheid aanbevolen en daar waar nodig geïnitieerd worden, met het oog op het verder optimaliseren van een geïntegreerd aanbod aan energiegerelateerde diensten, in elke gemeente en voor elke burger.

3. Aanpassingen aan het ontwerpbesluit

De volgende wijzigingen werden in het ontwerp van besluit aangebracht :

In artikel 1 wordt in het 1° verduidelijkt dat de definitie van ESCO die momenteel bestaat in het Energiebesluit, beperkt is tot het hoofdstuk dat betrekking heeft op de Energiehuizen. Deze definitie werd ingevoerd bij het wijzigingsbesluit van 19 mei 2017 wat betreft de energiehuizen en de energielening. Een ESCO geniet evenwel ook een ruimere toepassing, zoals deze in het ontwerpdecreet is opgenomen (zie toekomstig artikel 1.1.3, 49°/1 van het Energiedecreet).

De nummering van de daaropvolgende leden wordt dientengevolge aangepast.

Ingevolge de opmerking vanwege de VVSG met betrekking tot de conformiteit met het BVR betreffende de energiescans, wordt in het ontwerp van besluit een nieuw artikel 2 en artikel 3 ingevoegd, waarin wordt verduidelijkt dat vanaf 1 januari 2019 de energiescans gericht op de begeleiding bij de uitvoering van energiebesparende investeringen door de energiehuizen of door hen aangestelden zullen worden uitgevoerd. Dit impliceert dat de uitvoering hiervan niet langer door de gemeente wordt bepaald. Voor deze scans worden de vergoedingen rechtstreeks aan de energiehuizen toegekend, en niet langer aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders.

De nummering van de daaropvolgende leden wordt dientengevolge aangepast.

Op advies van de VVSG verdwijnt door middel van het artikel 6, 1° van het ontwerp van besluit de in artikel 7.9.1. §2, 3° van het Energiebesluit voorziene verplichting voor de energiehuizen om het advies van het OCMW in te winnen met betrekking tot de conformiteit met de doelgroepcriteria en dit wegens administratief dubbel werk.
De nummering van de daaropvolgende leden wordt dientengevolge aangepast.

In het artikel 6, 2° van het ontwerp van besluit worden op advies van de VVSG de in het ontworpen §3, 1° voorziene uiterste data met betrekking tot de addenda aan de samenwerkingsovereenkomst van 30 november, 20 januari en 1 maart gewijzigd door respectievelijk 20 maart en 1 mei, en dit wegens praktische onhaalbaarheid.

Op advies van de VVSG wordt in het artikel 9 van het ontwerp van besluit het 1° geschrapt. Dit wegens de mogelijke gevolgen met de betrekking tot de in omloopstelling van de lening en de daaraan gekoppelde langdurige administratieve opvolging voor de energiehuizen. Bijkomend wordt gespecificeerd dat de voorziene opnametermijn van maximaal 12 maanden loopt vanaf de ondertekening van de lening.
De nummering van de daaropvolgende leden wordt dientengevolge aangepast.

Ingevolge de opmerking van de VVSG met betrekking tot het artikel 10 van het ontwerp van besluit, wordt het in het ontworpen artikel 7.9.2/1 §1, 4° aangehaalde voorbeeld van correcte doorverwijzing “naar de dienstverlening die gericht is op de begeleiding bij de uitvoering van energiebesparende werken in het kader van de energiescans” geschrapt en wordt het 3° litera d) aangevuld. Dit met het oog op het vermijden van verwarring en bewerkstelligen van betere conformiteit met het BVR betreffende de energiescans, waarin is voorzien dat de dienstverlening gericht op de begeleiding bij de uitvoering van energiebesparende werken voor de doelgroep vanaf 1 januari 2019 opgenomen wordt in het takenpakket van de energiehuizen. De energiehuizen kunnen er uiteraard voor opteren deze taken uit te besteden, doch zullen voor deze uitbesteding geen bijkomende financiering bekomen. Verder wordt gespecificeerd dat de coördinerende taak van de energiehuizen zich op lokaal vlak afspeelt, teneinde aan de bezorgdheid van de VVP tegemoet te komen.

Hiermee samengaand wordt ingevolge het advies van de VVP in artikel 10 §2 verduidelijkt dat er moet over gewaakt worden dat er bij de uitvoering van de basisactiviteiten op een grondgebied geen overlapping ontstaat met andere actieve spelers. Deze verduidelijking wordt volledigheidshalve eveneens in artikel 14 §3 aangebracht.

Op advies van de VVSG met betrekking tot artikel 13 wordt in het ontworpen artikel 7.9.3/1, §2 verduidelijkt dat de vergoeding enerzijds 20.000 euro per begonnen schijf van 50.000 private huishoudens bedraagt, naast een vergoeding van 20.000 euro voor energiehuizen met een werkingsgebied van één tot vijf gemeenten, vermeerderd met 3.000 euro per bijkomende stad of gemeente die deel uitmaakt van het werkingsgebied. Dit laatste is logisch, gezien de dienstverlening in elke gemeente moet aangeboden worden en geeft correcte uitvoering aan eerdere afspraken met de energiehuizen. Er wordt tevens een 3° toegevoegd die de vergoeding per uitgevoerde energiescan voorziet.

Met betrekking tot §4 van hetzelfde ontworpen artikel wordt op voorstel van de VVSG de beschikbaarheid van de vergoedingen voor het basistakenpakket die in het ontwerp van besluit verdeeld werd in een 60% voorschot – 40% saldo, nu gewijzigd naar een 70%-30% verdeling.

Teneinde dubbele financiering te vermijden wordt in deze paragraaf geëxpliciteerd dat kosten die reeds het voorwerp uitmaken van een andere financiële tegemoetkoming vanwege de Vlaamse overheid niet in rekening kunnen worden gebracht.

Rekening houdend met de wijzigingen van de vooropgestelde timing inzake de addenda aan de samenwerkingsovereenkomst (cfr. *supra* met betrekking tot het artikel 4, 2° van het ontwerp van besluit) wordt ook de voorziene uiterste datum van 15 februari voor uitbetaling van het voorschot gewijzigd naar 15 april : er kunnen immers geen vergoedingen uitbetaald worden zonder dat aan de geldende voorwaarden inzake het afsluiten van de samenwerkingsovereenkomst is voldaan.

In artikel 14 van het ontwerp van besluit, worden tot slot op voorstel van de VVSG in het ontworpen artikel 7.9.3./2, §2, 3° alinea, de zinsnede 'in aanmerking kunnen komen voor' vervangen door de zinsnede 'gefinancierd worden door' teneinde projecten die in aanmerking komen voor een andere financiering doch deze niet verkrijgen, via deze weg ook in aanmerking te kunnen nemen.

In artikel 17, §2 van het ontwerp van besluit wordt een zin toegevoegd waarin verduidelijkt wordt dat de leningen die op 31 december 2018 in het kredietbeheersysteem Phoenix-Re geregistreerd zijn volledig opgenomen moeten zijn binnen een termijn van 12 maanden na de ondertekening. Deze wijziging hangt samen met het op het advies van de VVSG geschrapte 1° in het artikel 9 van het ontwerp van besluit.

4. Weerslag van het voorstel op de begroting van de Vlaamse Overheid

Ingevolge de gewijzigde bepaling in artikel 13 bedragen de vaste vergoedingen aan de energiehuisen 2.317 kEuro (in plaats van 2.245 kEuro, = verschil +72 kEuro). Eveneens worden de vergoedingen voor de energiescans, geraamd op 160 kEuro op jaarbasis, in rekening gebracht. Het beschikbaar bedrag voor de projectsubsidies daalt dientengevolge met 232 kEuro van 1.181 kEuro naar 949 kEuro.

Bovenstaande heeft geen impact op het gegeven dat het ontwerpbesluit kan worden uitgevoerd binnen de beschikbare begrotingskredieten.

Tabel. Geraamde uitgaven t.b.v. de energiehuisen (in KEUR)	
Beschikbaar budget BA2018	5 226
Vergoeding Participatiefonds Vlaanderen	-350
Vaste vergoedingen	-2 317
w.o. i.f.v. private huishoudens	-1 280
w.o. i.f.v. aantal gemeenten	-1 037
Variabele vergoedingen	-1 450
Vergoeding voor scans	-160
Saldo (= beschikbaar voor projectsubsidies)	949

5. Weerslag van het voorstel op de lokale besturen

Door het schrappen van de verplichte adviesaanvraag aan de OCMW's aangaande de conformiteit inzake de doelgroepcriteria, heeft het ontwerp van besluit een gunstige impact hebben op de lokale besturen. De OCMW's blijven wel instaan voor het gebruikelijke advies aangaande de terugbetalingscapaciteit.

6. Weerslag van het voorstel op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten

Er werden aan het ontwerp van besluit geen wijzigingen aangebracht die een impact hebben op het personeelskader en de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid.

7. Voorstel van beslissing

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010 wat betreft de energiehuisen, zoals opgenomen als bijlage 1;

2° de Vlaamse minister, bevoegd voor het energiebeleid, te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit het advies in te winnen van de afdeling Wetgeving van de Raad van State, met het verzoek haar advies te verstrekken binnen een termijn van 30 dagen.

Bart TOMMELEIN

Viceminister-president van de Vlaamse Regering
Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie

Bijlagen:

- Bijlage 1: het principieel goed te keuren ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering;
- Bijlage 2: het non-advies van de SERV en de MiNa-raad;
- Bijlage 3: het advies van de VVSG;
- Bijlage 4: het advies van de VVP;